

Styre: Universitetsstyret

Styresak: 131/20

Møtedato: 26.11.2020

Dato: 02.11.2020

Arkivsaksnr: 2020/11213

Studieportefølje 2021

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137>
- Studietilsynsforskriften
https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2017-02-07-137#KAPITTEL_2
- UiBs kvalitetssystem for utdanning - systembeskrivelse
https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/uib_kvalitetssystem.pdf
- UU-sak 46/20 Studieportefølje 2020
https://w3.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/saksliste_til_mote_i_utdanningsutvalget_22_oktober_2020_0.pdf
- Vedlegg til UU-sak 46/20: oppretting av masterprogram i bærekraft
https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/vedlegg_til_sak_46_-_studieportefolje_2021.pdf
- Vedlegg til UU-sak 46/20: oppretting av masterprogram i religiøse minoriteter
https://www.uib.no/sites/w3.uib.no/files/attachments/vedlegg_46_20_religious_minorities.pdf

Saken gjelder:

Oppretting og nedlegging av studieprogram er omfattet av forutsigbare prosesser som er nedfelt i UiBs kvalitetshåndbok. Basert på anbefalinger fra studiekvalitetskomiteen, har Utdanningsutvalget vedtatt å anbefale oppretting og nedlegging av studieprogram fra 2021. Universitetsstyret anbefales å følge rådet fra Utdanningsutvalget og gjøre følgende

vedtak:

1. Universitetsstyret vedtar å opprette følgende programmer:
 - Ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet:*
 - Bachelorprogram i kunstig intelligens
 - Erfaringsbasert masterprogram i organisering og reformer i offentlig sektor
 - Integreert masterprogram i informasjonsteknologi og økonomi
 - Ved Det medisinske fakultet*
 - Masterprogram i helseledelse
 - Ved Det psykologiske fakultet:*
 - Masterprogram i spesialpedagogikk
 - Ved Det humanistiske fakultet:*
 - Masterprogram i bærekraft
 - Erfaringsbasert masterprogram i religiøse minoriteter

Studieavdelingen får fullmakt til å sikre oppfølging av punktene som er påpekt under vurdering av de enkelte programmene, og at disse blir fulgt opp innen utlysning av programmene.

2. Universitetsstyret vedtar å legge ned følgende programmer ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet:
 - Bachelorprogram i politisk økonomi, ved Institutt for økonomi
 - Bachelorprogram i informasjons- og informasjonsteknologi (IKT), ved Institutt for informasjons- og medievitenskap

Kjell Bernstrøm
universitetsdirektør

02.11.2020/Mette Optun/ Christen Soleim (avd.dir)

Vedlegg:
Saksframstilling

Saksframstilling

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
131/20

Møtedato:
26.11.2020

Arkivsaksnr:
2020/11213

Studieportefølje 2021

Bakgrunn

Universitetsstyret vedtok i møte 25. oktober 2018 et nytt kvalitetssystem for utdanningene, der oppretting av nye studieprogrammer er en todelt prosess:

- Den sentrale læringsdesigngruppen ved UiB læringslab følger opp fagmiljøene med utforming av nye studieprogram
- Den sentrale studiekvalitetskomiteen vurderer de endelige søknadene.

Den sentrale læringsdesigngruppen har ansvar for å veilede fagmiljøene under utforming av nye studieprogram. Veiledningsgruppen har fulgt opp fagmiljøene frem mot søknadsfrist 31. august. Fem av søknadene kom inn til frist for førsteutkast i mai. Søknadskjema var i stor grad ferdigutfylte, idet mange av de formelle kravene var dokumentert oppfylt.

Veiledningsgruppen hadde tre møter for å diskutere søknadene, og avviklet obligatoriske dialogmøter med søkermiljøene i juni. Veiledningsmøtene ble i stor grad brukt til å diskutere pedagogiske ønsker om «meningsfullt samsvar mellom undervisning, læring og vurdering», mengden av læringsutbyttebeskrivelser (LUB) på emne og program, samt forskjellen på program- og emneutbytter når det gjelder detaljeringsnivå. Baklengsplanlegging, altså arbeidsdeling mellom studieprogrammets emner slik at de samlet sett bygger opp mot programmets læringsutbytter, ble også diskutert.

Den sentrale studiekvalitetskomiteen har som oppgave å vurdere om de studieprogrammene som blir omsøkt opprettet fra høsten 2021, følger kravene som stilles til akkreditering. Det innebærer at studieprogrammene skal være i overensstemmelse med Norsk kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) og NOKUTs tilsynsforordning om krav til akkreditering av nye studietilbud. Komiteen inkluderer en *ekstern fagfelle* for hvert omsøkte program, som med sin fagbakgrunn skal vurdere kvaliteten i programmet, herunder kvaliteten i læringsutbyttebeskrivelser og sammenheng i emnebeskrivelser.

Komiteen har vurdert følgende søknader om oppretting av studieprogram for 2021:

- 1) Bachelorprogram i kunstig intelligens (Institutt for informasjons- og medievitenskap). Samarbeid med Institutt for informatikk og Matematisk institutt.
- 2) Masterprogram i helseledelse (Det medisinske fakultet)
- 3) Masterprogram i spesialpedagogikk (Institutt for pedagogikk)
- 4) Erfaringsbasert masterprogram i organisering og reformer i offentlig sektor (EVU) (Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap)
- 5) Integreert masterprogram i informasjonsteknologi og økonomi (siv.ing.) ved Institutt for økonomi. Samarbeid med Institutt for informasjons- og medievitenskap, Institutt for informatikk og Institutt for fysikk og teknologi.
- 6) Masterprogram i bærekraft (Senter for vitenskapsteori). Samarbeid med Institutt for geografi, Institutt for biovitenskap, og andre institutter ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet og Det samfunnsvitenskapelige fakultet

- 7) Erfaringsbasert masterprogram i religiøse minoriteter (Institutt for arkeologi, historie, kulturvitenskap og religion)

Medlemmer i årets Studiekvalitetskomité:

- Per-Einar Binder, leder (visedekan for profesjons- og masterutdanning i psykologi)
- Svein-Ivar Angell (visedekan for utdanning ved Det humanistiske fakultet)
- Ørjan Leren (studiesjef ved Det medisinske fakultet)
- Monika Kvernenes (førsteamanuensis, medisinsk- og helsefaglig pedagogikk) (søknad 1, 2 og 3)
- Yael Harlap (visedekan for utdanning ved Det psykologiske fakultet, bidrar innenfor pedagogikk) (søknad 4 og 5)
- Lucas Matias Jenø (førsteamanuensis for Institutt for pedagogikk) (søknad 6)
- Arild Raaheim (professor, Institutt for pedagogikk) (søknad 7)
- Kari Bjørge Johnsen (seniorrådgiver Studieavdelingen) (søknad 6 og 7)
- Martine Jordana Baarholm (studentrepresentant)
- Kristoffer Eik (studentrepresentant)
- Mette Optun: Sekretær for komiteen (Studieavdelingen)

Eksterne fagfeller:

- Bachelor i kunstig intelligens: Thomas Bolander (Danmarks Tekniske Universitet)
- Masterprogram i helseledelse: Berit Bringedal (Legeforeningen)
- Masterprogram i spesialpedagogikk: Stine E. Vik (INN - Lillehammer)
- Erfaringsbasert master i organisasjon og reformer i offentlig sektor: Jarle Trondal (UiA)
- Integrert master i informasjonsteknologi og økonomi: Kurt R. Brekke (NHH)
- Masterprogram i bærekraft: Deborah H. Oughton (NMBU)
- Masterprogram i religiøse minoriteter: Anne Stensvold (UiO)

Vurdering av søknader i møte i Studiekvalitetskomiteen

1) Søknad om oppretting av bachelorprogram i kunstig intelligens

Studiekvalitetskomiteen noterer at søknaden beskriver et spennende program, med god oppbygning og høyt internasjonalt forskningsnivå. Komiteen videreformidlet punkter som fagmiljøet kan ta stilling til. Søknaden hadde blant annet lite beskrivelse av hvordan utdanningen er tilpasset industri og arbeidsliv. Komiteen stilte i tillegg spørsmål ved om 20 studiepoeng matematikk er tilstrekkelig i graden, og om spesialisering i 3. semester er litt sent med tanke på valg av utveksling i 4. semester.

2) Søknad om oppretting av masterprogram i helseledelse

Komiteen vurderer søknaden til å være grundig og gjennomarbeidet, og viser samtidig til et komplisert studieprogram. Refleksjonspunkter til fagmiljøet omhandler blant annet opptaksregler, da en del studenter er sykepleiere på forhånd. Søknaden viser til krav om 3 år og tilsvarende bachelor, og noen som kommer inn har allerede helsebachelor. Komiteen fant også noe ulogisk språk i emnebeskrivelser. I tillegg vil det bli stor belastning på studentene med mer enn 150% arbeid, og komiteen lurer på om det er lagt opp til oppfølging for studenter som vil få problemer med dette.

- Det må påses at uklarheter i emnebeskrivelser, opptakskrav og studentenes arbeidsbelastning blir avklart før programmet lyses ut.

3) Søknad om oppretting av masterprogram i spesialpedagogikk

Komiteen ser at det er et stort behov for dette brede masterprogrammet. Søknaden tilfredsstillende forskriftene som ligger til grunn for vurdering, men komiteen ønsker å bringe noen refleksjonspunkter videre til fagmiljøet. Komiteen stilte spørsmål om vurdering bestått /

ikke bestått vil få konsekvenser for studenter som vil videre med phd. I tillegg savnes læringsutbyttebeskrivelse om a) kunnskap om de vanligste utfordringene barn og unge opplever, og b) generell kompetanse knyttet til evne til samarbeid med andre aktører som jobber rundt barn med spesialpedagogiske utfordringer som lærere, BUP, PP-tjeneste, foreldre/foresatte. Til slutt lurte komiteen på valg av systemperspektiv opp mot individuelle perspektiv.

- Det må sørges for at utfylling av læringsutbyttebeskrivelser blir fulgt opp før programmet lyses ut.

4) Søknad om oppretting av Erfaringsbasert masterprogram i organisering og reformer i offentlig sektor

Søknaden viser til et programinnhold som instituttet er god på, og har lang erfaring med. Det er positivt å trekke inn oppdatert (ordinært) studietilbud i EVU-sammenheng, og vise til mer forskningsbasert tilnærming under krav til studietilbudet.

5) Søknad om oppretting av integrert masterprogram i informasjonsteknologi og økonomi

Komiteen vurderer søknaden til å være overordnet god, og at den treffer direkte på markedstrendene. Det er et stort behov og potensial for dette programmet, og et fint utgangspunkt med kobling til fintech-klyngen.

- Komiteen ber fagmiljøene om å arbeide aktivt for å implementere mer varierte vurderingsformer i emnene som inngår i programmet. I tillegg må det påses at læringsutbyttebeskrivelsene samles under kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse før programmet lyses ut.

6) Søknad om oppretting av masterprogram i bærekraft

Det omsøkte programmet er strategisk forankret i UiBs satsingsområder, og reflekterer et høyt tverrfaglig ambisjonsnivå, slik vi også kjenner det fra utredningen av bærekraft i utdanningene i 2019. Slike ambisjoner er krevende å realisere.

Studiekvalitetskomiteens vurdering er at presiseringer som er lagt inn i studieplan og emnebeskrivelser tilkjenner hvordan studieprogrammet henger sammen. Det gjelder for læringsutbytte, arbeids- og undervisningsformer, vurdering – og det innbyrdes forholdet mellom dem.

- Det må sørges for at læringsutbyttebeskrivelsene på kunnskapsnivå arbeides med slik at de blir tilstrekkelig presise og informative for studentene, før studieprogrammet lyses ut.

7) Søknad om oppretting av masterprogram i religiøse minoriteter

Søknaden er gjennomarbeidet, og omhandler et masterprogram som er tydelig begrunnet i faglige ambisjoner og relevans for samfunns- og arbeidsliv. Fagmiljøet tilkjenner også klare utdanningsfaglige ambisjoner, med vekt på samarbeidslæring, varierte arbeidsformer for studentene og tilbakemelding underveis – i en utdanning som i sin helhet skal foregå på nett.

- Det må sørges for at læringsutbyttebeskrivelser i studieplan og emnebeskrivelser videreutvikles slik at de kommer i samsvar med nivåkravene til masterprogram, jamfør NKR, og slik at de reflekterer avgrensning og nyansering på emnenivå.
- Komiteen ber fagmiljøene om å arbeide med studieplanen ved å inkludere mer omtale om hvordan studentene skal lære og arbeide, og vurdere synkrone innslag for samarbeidslæring. Studieplanen mangler også en form for progresjon, eksempelvis i form av emner som setter krav til forkunnskaper.

- Finansiering: Programmet vil generere inntekter både gjennom studiepoengproduksjon -for emnene som er felles med andre studenter, og gjennom studieavgift for obligatoriske emner som er reservert de erfaringsbaserte masterstudentene. Det forutsettes at valg av løsning for å sikre korrekt rapportering av finansieringsgrunnlag og administrative rutiner for å understøtte dette er på plass innen utlysning av programmet.

Nedlegginger

Det samfunnsvitenskapelige fakultet søker om nedlegging av følgende programmer, fra og med høst 2021:

- Bachelorprogram i politisk økonomi ved Institutt for økonomi
Endringer i ressursituasjon innenfor det relevante fagfeltet gjør at Institutt for administrasjon og organisasjonsvitenskap ønsker å trekke seg som partner i studietilbudet. Samarbeid med et av de statsvitenskapelige miljøene har vært en forutsetning for det faglige innholdet i programmet, men Institutt for økonomi har ikke lyktes å få til en ny avtale med et av disse om videreføring av programmet.
- Bachelorprogram i informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT) ved Institutt for informasjons- og medievitenskap
Begrunnelsen for å legge ned programmet er dels strategiske hensyn, og med tanke på studentgjennomføringen og profilen på programmet. Fagmiljøet ønsker å prioritere utviklingen av det planlagte bachelorprogrammet i kunstig intelligens og bruke faglige og administrative ressurser til å bygge opp dette programmet. Det nye programmet er søkt opprettet med oppstart høsten 2021.

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Profilen på UiBs studieportefølje er viktig for vår evne til å tiltrekke oss faglig sterke og motiverte studenter fra Norge og fra utlandet. At studiene holder høy faglig kvalitet, er avgjørende, samtidig som de også skal være interessante for målgruppene.

KDs forskrift om kvalitet i utdanningene, NOKUTs tilsynsforskrift og UiBs kvalitetssystem for utdanningene, skal sikre at studiene holder høy kvalitet. Kvalitetssystemet er nylig videreutviklet for å tilfredsstille nye forskriftskrav, og for å legge til rette for et tydelig utviklingsfokus, samtidig som vi har et godt system for å akkreditere nye studieprogram.

Når vi nå fremmer saken om oppretting og nedlegging av studieprogram for styret, er det etter et omfattende utviklingsarbeid i fagmiljøene, og et grundig arbeid i studiekvalitetskomiteen for å etterse at kvaliteten i de programmene som opprettes, er på et høyt nivå.

Fagmiljøene arbeider målrettet for å utdanne kandidater som er godt rustet med en kompetanse samfunnet trenger. De omsøkte programmene svarer på samfunnsmessige behov for kunnskap og kompetanse, og koblingen til strategiske satsinger som tverrfaglighet, IKT og bærekraft er sterk. Ved å tilby samfunnsrelevante utdanninger vil rekrutteringsgrunnlaget for våre studier være styrket. Vi vet også at god rekruttering bidrar til økt popularitet og til økt inntakskvalitet. På denne måten bidrar utlysningen av gode og samfunnsrelevante studier til at studieplassene våre fylles opp, slik at våre ressurser utnyttes best mulig.

Samtidig er det også viktig å omprioritere ressurser fra program som har dårligere rekruttering, dårligere inntakskvalitet og lavere gjennomføring. Dette betyr også at det er viktig å ha fokus på hvilke program vi bør legge ned. Slik bidrar aktiv styring av studieporteføljen både til å heve kvaliteten, sikre god forvaltning av universitetets ressurser

og øke universitetets inntekter i form av bedre uttelling på resultatindikatorene for utdanning i finansieringsmodellen.

Utdanningsutvalget har behandlet saken og anbefaler oppretting og nedlegging i tråd med forslagene i saksforelegget. Universitetsstyret tilrådes på bakgrunn av dette å følge anbefalingene fra Utdanningsutvalget.

02.11.2020/Mette Optun/ Christen Soleim (avd.dir)